

Våld i nära relation

En relation inom närmaste familjen eller bekantskapskretsen där våldet är systematiskt, upprepat och skapar en ojämn maktbalans och en beroendeställning.

”Våld är varje handling riktad mot en annan person, som genom denna handling skadar, smärtar, skrämmer eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från något som den vill”. Psykolog Per Isdal, ATV

Hälso-sjukvården samt tandvårdens uppdrag

Styrs av Socialstyrelsens författningssamling SOSFS 2014:4 Våld i nära relationer (Från 1 nov HSLF-FS 2022:39) den säger att vi ska ha:

- Utveckla och säkra arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld
- Vid oro för barn – gör orosanmälan
- Barnen har rätt till information, råd och stöd
- Journalföring skall finnas för personer med skyddade personuppgifter

Olika typer av våld i nära relation

Fysiskt - örfil, stryptag, dragen i håret, knytnävsslag

Psykiskt – isolerad, förföljd, förhindrad, förlöjligande, sårande kritik

Materiellt – slår sönder känslomässigt värdefulla föremål, skadar djur

Ekonomiskt – kontrollerar dina pengar

Sexuellt – påtvingat sex, fysiskt våld mot könsorgan, försoningssex

Latent – vetskap om att våld är möjligt, ständigt på sin vakt

Försummelse eller omsorgssvikt – funktionshindrades och dementas utsatthet där de är beroende av omsorg från annan person vid mat, hygien etc.

Hedersrelaterat – våld och förtryck för att hindra att hedern förloras

Statistik från brottsförebyggande rådet BRÅ 2014

- Var femte person (man eller kvinna 16-79 år) har någon gång i sitt liv utsatts för partnervåld
- Var fjärde kvinna (25,5%)
- Var sjätte man (16,8%)

Hälso och sjukvårdens och tandvårdens verksamheter ska rutiner för att:

- Fråga om våldsutsatthet – våldet syns oftast inte
- Dokumentera noga
Vår dokumentation är viktig då den kan komma att ligga till grund för det rättsliga.
- Hänvisa till socialtjänst, polis, nätverk, UMO, kvinnofridslinjen, MÄN etc.
- Upprätta orosanmälan när det finns minderåriga barn

Saker att tänka på

Talar i enrum med personen, eftersom man aldrig kan var säker på vem som är förövare

- Inled gärna med varför frågan är relevant
- Undvik orden "misshandel" eller "övergrepp"
- Tänk på att normaliseringsprocessen har gjort att den som är utsatt har tappat tilltron till sig själv och sina möjligheter att klara sig på egen hand.

Ställ konkreta frågor, här kommer några förslag

- Har du blivit knuffat/ slagen/ sparkat/ hotad?
- Är du rädd för någon i din närhet?
- Känner du dig trygg med din partner?
- Har du ställt upp på sex fast att du egentligen inte vill?

Hälsningar

Agneta Haraldsson

Utvecklingsledare

Våld i nära relationer

Agneta.haraldsson@regiondalarna.se

072-14 14 736

